Judecătoria Chișinău
sediul Centru

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

în cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depusă de

Cristina GOGU

Vs

Ion DULAP,

intervenienți accesorii Ana ALEXEI, ***** și Iurie GÎNJU

(cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată)

Mențiuni procedurale:
Dispozitivul hotărârii a fost emis în lipsa părților la 21 iulie 2026
Cererea de apel nemotivată a fost depusă la 20 august 2026
Hotărârea motivată a fost întocmită la 8 octombrie 2026

Dosarul nr. 2-2060/2026
(Număr PIGD: 2-26018424-12-2-17022026)

Prejudiciul cauzat în legătură cu o faptă contravențională se repară potrivit regulilor răspunderii civile delictuale numai dacă sunt întrunite cumulativ fapta ilicită, vinovăția, prejudiciul și raportul de cauzalitate. Sancționarea contravențională a părintelui pentru neîndeplinirea obligațiilor părintești nu atrage, prin ea însăși, răspunderea civilă pentru prejudiciul produs nemijlocit prin fapta minorului, în lipsa unui raport de cauzalitate directă între fapta proprie a părintelui și prejudiciul pretins.

municipiul Chișinău
21 iulie 2026

Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Ion BOCAN,

soluționând, fără citarea părților, în procedură scrisă, cauza civilă intentată în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Cristina GOGU împotriva lui Ion DULAP, intervenienți accesorii Ana ALEXEI, ***** și Iurie GÎNJU, cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată,-

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Centru la 12 februarie 2026, Cristina GOGU în contradictoriu cu Ion DULAP, cu participarea intervenienților accesorii Ana ALEXEI, ***** și Iurie GÎNJU, a solicitat pronunțarea unei hotărâri judecătorești cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.

Argumentele expuse de reclamanta Cristina GOGU în susținerea acțiunii formulate

2. Potrivit circumstanțelor de fapt expuse de reclamantă, la 31 august 2024, *****, deplasându-se cu trotineta electrică de model FOX, a tamponat mijlocul de transport de model Toyota Prius cu numărul de înmatriculare GCG 555.

3. Reclamanta a menționat că Ion DULAP este tatăl lui *****, iar inacțiunile primului au fost calificate de agentul constatator, în baza articolului 63 alin. (1) din Codul contravențional, drept neîndeplinirea obligațiilor de întreținere, educație și de instruire a copilului, ulterior fiind declarat vinovat de comiterea contravenției.

4. Reclamanta a arătat că, la 18 octombrie 2024, a fost solicitată expertiza auto independentă, la efectuarea căreia a fost invitat Ion DULAP. Potrivit actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 3777/10A, suma totală a prejudiciului material cauzat în urma deteriorării automobilului de model Toyota Prius, cu numărul de înmatriculare GCG 555, este de 15.841,50 MDL.

5. Astfel, reclamanta a susținut că a expediat pârâtului o înștiințare, prin care l-a somat să restituie prejudiciul cauzat prin deteriorarea mijlocului de transport, însă acesta a refuzat să repare prejudiciul pe cale amiabilă.

6. Reclamanta a mai invocat și suportarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 8.000 MDL, la stabilirea volumului și costului serviciilor de asistență juridică fiind luate în considerare prevederile Recomandării privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată de Consiliul Uniunii Avocaților prin decizia nr. 2 din 30 februarie 2012.

7. În consecință, Cristina GOGU a solicitat încasarea din contul lui Ion DULAP a prejudiciului material în cuantum de 15.841,50 MDL, precum și a cheltuielilor de

judecată compuse din taxa de timbru în mărime de 200 MDL și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 8.000 MDL.

8. La 24 februarie 2026, reclamanta a depus cerere prin care a concretizat cercul participanților la proces și a completat acțiunea cu argumente, potrivit cărora, la 31 august 2024, minorul *****, împreună cu alți doi minori, dintre care unul identificat ca *****, iar cel de-al doilea neidentificat de către organele de poliție, deplasându-se cu trotinete electrice de model FOX, a tamponat cu trotineta automobilul de model Toyota Prius, cu numărul de înmatriculare GCG 555, proprietate a reclamantei.

9. Ca urmare a examinării circumstanțelor producerii incidentului, agentul constatator a stabilit că fapta s-a produs pe fondul neîndeplinirii obligațiilor părintești de supraveghere, motiv pentru care inacțiunile tatălui minorului, Ion DULAP, au fost încadrate juridic în baza art. 63 alin. (1) din Cod contravențional. Ulterior, cauza contravențională a fost examinată de instanța de judecată, fiind pronunțată o hotărâre de sancționare, menținută de instanța de apel, devenind definitivă și irevocabilă, fapt ce confirmă existența faptei ilicite și a răspunderii contravenționale a pârâtului.

10. Reclamanta a menționat că, în cadrul procesului contravențional au participat conducătorul automobilul de model Toyota Prius, cu numărul de înmatriculare GCG 555 - Ana ALEXEI; făptuitorul minor *****, reprezentat legal de Ion DULAP; martorul *****, reprezentat legal de *****; precum și reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „FOX” în gestiunea căreia se aflau trotinetele - Iurie GINJU.

11. În opinia reclamantei, aceste persoane nu au calitate procesuală obligatorie în prezenta cauză, deoarece nu li se impută obligații patrimoniale și nu se solicită stabilirea răspunderii lor civile. Totodată, persoanele menționate au oferit deja declarații în cadrul procesului contravențional, circumstanțele producerii incidentului fiind pe deplin elucidate.

12. Reclamanta a indicat că, în prezenta cauză, nu se mai pune în discuție stabilirea vinovăției pentru producerea evenimentului, întrucât aceasta a fost constatată de organul de constatare și ulterior confirmată prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă. Prin urmare, obiectul litigiului civil îl constituie exclusiv determinarea și repararea cuantumului prejudiciului material.

Apărările formulate de pârâtul Ion DULAP

13. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 februarie 2026, cererea de chemare în judecată depusă de Cristina GOGU a fost acceptată spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă, fiind dispusă examinarea cauzei fără citarea părților.

14. Instanța a expediat pârâtului cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție, la adresa de domiciliu cunoscută instanței și înregistrată în Registrul de stat al populației, însă corespondența poștală a fost restituită cu mențiunea „plecat”. Totodată, apelul efectuat la numărul de telefon al pârâtului, care rezultă din materialele cauzei, nu a fost recepționat.

15. În aceste circumstanțe, judecătorul a dispus citarea pârâtului prin publicitate,, în condițiile articolului 108 din Codul de procedură civilă (fila dosarului 131).

16. Până la data stabilită pentru examinarea cauzei, pârâtul nu a prezentat referință la cererea de chemare în judecată.

17. Prin urmare, în temeiul art. 276[4] alin. (2) din Codul de procedură civilă, cauza urmează a fi examinată în baza materialelor anexate la dosar.

*Poziția intervenienților accesorii Ana ALEXEI, ***** și Iurie GÎNJU*

18. Instanța a expediat intervenienților accesorii cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, prin scrisori recomandate cu aviz de recepție, la adresele cunoscute, care au fost recepționate contra semnătură. Astfel, ***** a recepționat corespondența la 3 martie 2026, prin intermediul reprezentantului legal *****, Iurie GÎNJU a recepționat corespondența la 16 martie 2026, iar corespondența expediată în adresa Anei ALEXEI a fost restituită cu mențiunea „plecat". Până la data fixată pentru examinare, intervenienții accesorii nu și-au valorificat termenul acordat pentru depunerea referinței.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

19. Articolul 45 din Codul contravențional:

„(1) Persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.

(2) Soluționând cauza contravenţională, autoritatea competentă este în drept, la cererea victimei, să dispună repararea prejudiciului cauzat prin contravenţie în cazul în care nu există divergenţe asupra întinderii lui."

20. Articolul 19 din Codul Civil:

„(1) În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.

(2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

(3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

(4) Pierderea şansei se repară doar dacă ea constă în dispariţia actuală şi certă a unei eventualităţi favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde şansei pierdute şi nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din şansă dacă ea se materializa.

(5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

(6) În locul reparării prejudiciului patrimonial conform alin.(2) şi (5), persoana lezată poate cere de la cel care răspunde de prejudiciu recuperarea întregului profit pe care acesta l-a obţinut în legătură cu cauzarea prejudiciului. Această regulă se aplică doar dacă legea ori contractul prevede o asemenea formă de determinare a prejudiciului patrimonial sau dacă aplicarea unei asemenea forme de determinare a prejudiciului patrimonial este rezonabilă în împrejurările cazului."

21. Articolul 20 din Codul Civil:

„(1) Dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvîrşită cu vinovăţie sub forma intenţiei sau imprudenţei.

(2) Fapta este săvîrşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conştient, survenirea acestor urmări.

(3) Fapta este săvîrşită din imprudenţă (din culpă) dacă persoana care a săvîrşit-o fie îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar a considerat în mod uşuratic că ele pot fi evitate, fie nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

(4) Fapta este săvîrşită din culpă gravă dacă persoana a săvîrşit-o cu o profundă lipsă de prudenţă de care, în împrejurările cazului, era evident că trebuia să dea dovadă.

(5) Atunci cînd legea condiţionează efectele juridice ale unei fapte de săvîrşirea ei din culpă, condiţia este îndeplinită şi dacă fapta a fost săvîrşită cu intenţie.”

22. Articolul 1998 din Codul Civil:

(1) Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

(2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

(3) O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

(4) Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimţămîntul persoanei vătămate, cu condiţia că persoana cunoştea sau trebuia să cunoască consecinţele rugăminţii sau ale consimţămîntului, şi dacă fapta autorului nu contravine bunelor moravuri.

23. Articolul 2009 din Codul Civil:

„(1) Minorul între 14 şi 18 ani răspunde personal pentru prejudiciul cauzat, potrivit regulilor generale.

(2) În cazul în care minorul între 14 şi 18 ani nu are bunuri sau venituri suficiente pentru repararea prejudiciului cauzat, acesta trebuie reparat, integral sau în partea nereparată, de către părinţi sau curator dacă nu demonstrează că şi-au îndeplinit în mod corespunzător obligaţia de supraveghere. Dispoziţiile art.2008 alin.(4) se aplică în mod corespunzător.

(3) Obligaţia părinţilor sau a curatorului de a repara prejudiciul cauzat de un minor între 14 şi 18 ani nu apare dacă minorul a cauzat prejudiciul în calitatea sa de prepus al unei alte persoane, în acest caz aplicîndu-se dispoziţiile art.2005.”

24. Articolul 2022 din Codul Civil:

„(1) Se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.

(2) În cazul vătămării integrităţii corporale sau altei vătămări a sănătăţii ori al decesului, nu se va lua în cont predispoziţia persoanei vătămate la un anumit tip de vătămare sau la o anumită mărime a vătămării.

(3) În cazul în care prejudiciul ar fi putut fi cauzat de una sau mai multe întîmplări pentru care răspund diferite persoane şi s-a stabilit că prejudiciul a fost cauzat de una din acele întîmplări, însă nu s-a stabilit din cauza căreia anume, se prezumă, pînă la proba contrară, că prejudiciul a fost cauzat de către fiecare persoană care răspunde pentru cel puţin una din acele întîmplări.”

25. Articolul 60 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„Instanţa judecătorească nu este în drept să modifice din oficiu temeiul sau obiectul acţiunii.”

26. Articolul 94 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

(2) În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui.

(3) Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii.

(4) Dacă, fără a trimite cauza spre rejudecare, modifică hotărîrea atacată sau pronunţă o nouă hotărîre, instanţa ierarhic superioară poate schimba corespunzător repartizarea cheltuielilor de judecată.”

27. Articolul 276^4 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

(2) Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

(3) Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

(4) Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare.

(5) Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

28. Analizând argumentele reclamantei, apreciind circumstanțele de fapt în baza materialelor administrate la dosarul cauzei și raportându-le la prevederile legale care guvernează raportul juridic litigios, judecătorul conchide că acțiunea este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, pentru următoarele considerente.

A. Circumstanțele de fapt stabilite de judecător în baza probatoriului administrat la dosarul cauzei

29. Probatoriul administrat la materialele dosarului atestă că Cristina GOGU este proprietara mijlocului de transport de model Toyota Prius, cu numărul de înmatriculare GCG 555 (fila dosarului 27).

30. Potrivit informației R-2 nr. 13677, la 1 septembrie 2024, ora 00:00, în dispeceratul SST și CR al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău a parvenit informația cu privire la producerea unui accident rutier, soldat cu pagube materiale, pe

strada Bogdan Voievod, 7, municipiul Chișinău, cu implicarea mijlocului de transport de model Toyota Prius, cu numărul de înmatriculare GCG 555 (fila dosarului 21, 70).

31. În rezultatul cercetării la fața locului, au fost întocmite procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 1 septembrie 2024 și procesul-verbal privind actele de constatare din 1 septembrie 2024, potrivit cărora accidentul rutier a avut loc pe strada Bogdan Voievod, 7, municipiul Chișinău, cu implicarea automobilului de model Toyota Prius, cu numărul de înmatriculare GCG 555, condus de Ana ALEXEI, și a unei trotinete, a cărui conducător a părăsit locul accidentului (filele dosarului 23-25, 26, 72-73, 78).

32. La 8 septembrie 2024, agentul constatator a întocmit procesul-verbal de audiere a martorului ***** (fia dosarului 75). Iar la 10 septembrie 2024, agentul constatator a întocmit procesul-verbal de audiere a victimei Iurie GÎNJU (fila dosarului 76) și procesul-verbal de audiere a lui Ion DULAP (fila dosarului 77).

33. La 10 septembrie 2024, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria și nr. MAI06 468868, în temeiul căruia în privința lui Ion DULAP a fost pornit proces contravențional pentru comiterea faptei prevăzute de articolul 63 alin. (1) din Codul contravențional – neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligației de educare a copilului ***** care, la 31 august 2024, deplasându-se cu trotineta de model FOX pe trecerea pentru pietoni, s-a tamponat cu vehiculul de model Toyota, cu numărul de înmatriculare GCG 555, condus de Ana ALEXEI, cauzând pagubă materială (fila dosarului 29, 80).

34. Din conținutul actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 3777/10A din 18 octombrie 2024 și raportului de evaluare nr. 3777/10A din 23 octombrie 2024, întocmite de Societatea cu Răspundere Limitată „EXPERTAUTO-PLUS”, rezultă că prejudiciul cauzat mijlocului de transport de model Toyota Prius, cu numărul de înmatriculare GCG 555, a fost estimat la suma de 15.841,50 MDL (filele dosarului 9, 10-18, 60, 61-69).

35. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 5 decembrie 2024, menținută prin decizia Curții de Apel Centru din 3 iunie 2025, Ion DULAP a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de articolul 63 alin. (1) din Codul Contravențional (filele dosarului 34-39, 40-42, 83-88, 89-91).

36. Prin somația nr. 01/25 din 22 iulie 2025, reclamanta Cristina GOGU a solicitat pârâtului Ion DULAP să repare prejudiciul material cauzat prin săvârșirea contravenției prevăzute de articolul 63 alin. (1) din Codul Contravențional, prin achitarea, în termen de 7 zile, a sumei de 15.841,50 MDL (fila dosarului 19, 92).

37. Somația nu a fost recepționată de către pârât, corespondența poștală fiind restituită cu mențiunea „nereclamat” (fila dosarului 20, 93).

38. Invocând suportarea unui prejudiciu material cauzat prin contravenția săvârșită de Ion DULAP, Cristina GOGU a promovat prezenta acțiune în răspundere civilă delictuală, întemeiată pe dispozițiile art. 1998 alin. (1) și art. 2025 alin. (1) din Codul Civil.

B. Obiectul și limitele judecării cauzei

39. Obiectul prezentei examinări se rezumă la angajarea răspunderii delictuale civile a pârâtului pentru prejudiciul material pretins a fi cauzat prin faptă contravențională.

40. În aceste limite, judecătorul urmează să stabilească existența faptei ilicite, a prejudiciului, a vinovăției făptuitorului, dar și a legăturii de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu. Lipsa uneia dintre aceste condiții obligatorii conduce la respingerea pretenției de reparare a prejudiciului.

C. Argumentarea soluției judecătorului aferent pretenției de reparare a prejudiciului cauzat prin contravenție

a. Condițiile generale privind angajarea răspunderii civile delictuale

41. Judecătorul reține că prezenta cauză are natura juridică a unei acțiuni în răspundere civilă delictuală, reclamanta solicitând obligarea pârâtului Ion DULAP la repararea prejudiciului material pretins a fi fost cauzat printr-o faptă contravențională.

42. În această materie, faptul că prejudiciul este invocat ca fiind produs în contextul unei contravenții nu înlătură necesitatea verificării condițiilor proprii răspunderii civile delictuale. Or, acțiunea civilă întemeiată pe producerea unui prejudiciu printr-o faptă contravențională se examinează potrivit regulilor dreptului civil, iar instanța urmează să stabilească dacă sunt întrunite cumulativ fapta ilicită, vinovăția, prejudiciul și raportul de cauzalitate dintre fapta imputată persoanei chemate în judecată și prejudiciul a cărui reparare se solicită.

43. Răspunderea civilă delictuală reprezintă mecanismul juridic prin care persoana care, printr-o acțiune sau inacțiune ilicită, săvârșită cu vinovăție, cauzează un prejudiciu altei persoane, este obligată să repare consecințele patrimoniale sau, în cazurile prevăzute de lege, nepatrimoniale ale conduitei sale. Prin urmare, răspunderea civilă delictuală nu sancționează simpla existență a unei conduite contrare legii, ci intervine numai atunci când conduita respectivă a produs, în mod direct și juridic relevant, prejudiciul pretins de persoana vătămată.

44. Pentru angajarea acestei forme de răspundere este necesară întrunirea cumulativă a patru condiții: existența unei fapte ilicite, existența unui prejudiciu cert, existența vinovăției persoanei chemate să răspundă și existența raportului de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu. Lipsa oricăreia dintre aceste condiții face imposibilă obligarea persoanei la repararea prejudiciului.

45. Fapta ilicită constituie conduita prin care persoana încalcă o obligație prevăzută de lege, drepturile subiective sau interesele legitime ale unei alte persoane. Aceasta poate îmbrăca forma unei acțiuni sau a unei inacțiuni, în măsura în care legea ori împrejurările concrete impuneau persoanei o anumită conduită.

46. Prejudiciul reprezintă consecința negativă suferită de persoana lezată, iar în materia prejudiciului patrimonial acesta se exprimă, în principiu, prin diminuarea

patrimoniului persoanei vătămate ori prin cheltuielile necesare pentru restabilirea situației anterioare producerii faptei ilicite.

47. Vinovăția exprimă caracterul imputabil al conduitei persoanei chemate să răspundă și justifică transferarea sarcinii reparării prejudiciului asupra acesteia. Totuși, vinovăția nu poate fi analizată în abstract, ruptă de fapta concretă imputată și de prejudiciul pretins. Pentru angajarea răspunderii civile, nu este suficient ca persoana să fi săvârșit o faptă ilicită oarecare; este necesar ca acea faptă, săvârșită cu vinovăție, să fie tocmai cauza prejudiciului reclamat.

48. Raportul de cauzalitate reprezintă legătura juridic relevantă dintre fapta ilicită și prejudiciu. Această condiție are o importanță decisivă în prezenta cauză, deoarece prejudiciul a cărui reparare se solicită nu poate fi imputat unei persoane doar pentru că aceasta a fost sancționată contravențional, ci numai dacă prejudiciul constituie consecința directă și necesară a faptei pentru care persoana a fost sancționată.

49. Judecătorul subliniază că actele emise într-o cauză contravențională pot avea relevanță probatorie în procesul civil, însă efectele lor nu pot fi extinse peste obiectul constatărilor efectiv realizate în acea procedură. Hotărârea contravențională poate confirma existența faptei contravenționale și vinovăția contravențională a persoanei sancționate, dar nu substituie analiza proprie instanței civile asupra tuturor condițiilor răspunderii delictuale, în special asupra prejudiciului, întinderii acestuia și raportului de cauzalitate dintre fapta imputată pârâtului și prejudiciul pretins.

50. În consecință, chiar dacă persoana a fost sancționată contravențional, instanța civilă nu poate admite automat acțiunea în repararea prejudiciului. Judecătorul trebuie să verifice dacă fapta pentru care pârâtul a fost sancționat este aceeași faptă care a produs nemijlocit prejudiciul, dacă prejudiciul este cert și dacă între conduita imputată pârâtului și paguba invocată există o legătură de cauzalitate suficientă pentru angajarea răspunderii civile delictuale.

b. Aplicarea acestor principii la circumstanțele cauzei

51. Raportând aceste principii la circumstanțele cauzei, judecătorul constată că acțiunea reclamantei nu poate fi admisă, deoarece nu este întrunită condiția raportului de cauzalitate directă dintre fapta ilicită imputată pârâtului Ion DULAP și prejudiciul material a cărui reparare se solicită.

52. În ceea ce privește fapta ilicită, judecătorul reține că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 5 decembrie 2024, menținută prin decizia Curții de Apel Centru din 3 iunie 2025, Ion DULAP a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, constând în neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți a obligațiilor de întreținere, educare și instruire a copilului.

53. Judecătorul ia act de această constatare și nu o repune în discuție. Hotărârea pronunțată în cauza contravențională confirmă faptul că pârâtul a săvârșit fapta contravențională pentru care a fost sancționat, respectiv neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor părintești față de minorul *****.

54. Totuși, judecătorul subliniază că fapta contravențională constatată în sarcina pârâtului nu se confundă cu fapta materială care a produs deteriorarea automobilului reclamantei. În cauza contravențională, pârâtului Ion DULAP nu i s-a imputat că ar fi condus trotineta electrică, că ar fi participat la coliziune sau că ar fi deteriorat nemijlocit automobilul reclamantei. Fapta imputată acestuia a constat în neîndeplinirea obligațiilor de educare, întreținere și instruire a copilului.

55. În ceea ce privește prejudiciul material, judecătorul reține că din actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 3777/10A din 18 octombrie 2024 și raportul de evaluare nr. 3777/10A din 23 octombrie 2024 rezultă că prejudiciul cauzat automobilului de model Toyota Prius, cu numărul de înmatriculare GCG 555, a fost estimat la suma de 15.841,50 MDL. Astfel, existența unei daune materiale produse automobilului reclamantei rezultă din înscrisurile administrate la dosar.

56. Cu toate acestea, existența prejudiciului nu este suficientă pentru admiterea acțiunii. Reclamanta trebuia să demonstreze nu doar faptul că automobilul a fost deteriorat și că pârâtul a fost sancționat contravențional, ci și faptul că prejudiciul a fost cauzat direct prin fapta ilicită imputată pârâtului.

57. Sub acest aspect, judecătorul constată că prejudiciul material invocat de reclamantă a fost produs prin coliziunea dintre trotineta electrică de model FOX, condusă de minorul *****, și automobilul de model Toyota Prius, cu numărul de înmatriculare GCG 555, condus de Ana ALEXEI. Așadar, fapta care a produs nemijlocit deteriorarea automobilului nu a fost săvârșită de pârâtul Ion DULAP, ci de minorul *****.

58. Această distincție este esențială pentru soluționarea cauzei. Pârâtul Ion DULAP a fost sancționat pentru propria sa inacțiune, constând în neîndeplinirea obligațiilor părintești, însă prejudiciul a cărui reparare se solicită a fost produs prin acțiunea materială a minorului, care a condus trotineta electrică și a intrat în coliziune cu automobilul reclamantei.

59. Prin urmare, între fapta contravențională reținută în sarcina pârâtului și prejudiciul material invocat de reclamantă nu există o legătură de cauzalitate directă. Fapta pârâtului poate explica, în plan contravențional, conduita sancționată de autoritatea competentă, însă nu constituie prin ea însăși actul material generator al prejudiciului patrimonial pretins în prezenta cauză.

60. Judecătorul nu poate reține că orice prejudiciu produs de un minor atrage automat răspunderea civilă directă a părintelui sancționat contravențional în temeiul art. 63 alin. (1) din Codul contravențional. O asemenea concluzie ar transforma răspunderea contravențională a părintelui într-o răspundere civilă patrimonială automată pentru toate consecințele faptelor copilului, deși Codul civil reglementează separat și în mod expres condițiile în care părinții pot fi obligați să repare prejudiciul cauzat de minor.

61. În acest sens, judecătorul reține că răspunderea civilă pentru prejudiciul cauzat prin fapta proprie a părintelui și răspunderea civilă pentru prejudiciul cauzat de minor sunt mecanisme juridice distincte. În primul caz, părintele răspunde pentru propria faptă ilicită, iar reclamantul trebuie să dovedească faptul că această faptă a produs direct prejudiciul. În al doilea caz, părintele poate fi chemat să repare prejudiciul cauzat de minor numai în condițiile speciale prevăzute de lege.

62. Or, potrivit art. 1998 alin. (3) din Codul civil, o altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. Această normă consacră regula potrivit căreia răspunderea pentru fapta altei persoane nu se prezumă și nu poate fi extinsă prin analogie, ci trebuie să rezulte dintr-un temei legal expres.

63. Pentru minorul care a atins vârsta de 14 ani, Codul civil instituie un regim special. Potrivit art. 2009 alin. (1) din Codul civil, minorul între 14 și 18 ani răspunde personal pentru prejudiciul cauzat, potrivit regulilor generale. Doar în cazul în care minorul nu are bunuri sau venituri suficiente pentru repararea prejudiciului, acesta trebuie reparat integral sau în partea nereparată de către părinți sau curator, dacă aceștia nu demonstrează că și-au îndeplinit în mod corespunzător obligația de supraveghere.

64. Din această reglementare rezultă că, în cazul prejudiciului cauzat de un minor între 14 și 18 ani, răspunderea părintelui nu este principală și automată, ci subsidiară și condiționată. În primul rând, se verifică răspunderea personală a minorului pentru fapta prejudiciabilă. În al doilea rând, se verifică dacă minorul are sau nu bunuri ori venituri suficiente pentru repararea prejudiciului. Numai ulterior, în partea nereparată și în condițiile prevăzute de lege, poate fi analizată răspunderea părintelui.

65. În speță, din materialele cauzei rezultă că, la momentul producerii accidentului, ***** avea vârsta de 15 ani. Prin urmare, în raport cu regimul stabilit de art. 2009 din Codul civil, acesta se încadra în categoria minorilor între 14 și 18 ani, care răspund personal pentru prejudiciul cauzat, potrivit regulilor generale.

66. Reclamanta însă nu a formulat acțiunea în temeiul regimului special al răspunderii pentru prejudiciul cauzat de minorul între 14 și 18 ani. Dimpotrivă, acțiunea a fost îndreptată exclusiv împotriva tatălui minorului, Ion DULAP, iar temeiul invocat a fost răspunderea acestuia pentru propria faptă contravențională, constând în neîndeplinirea obligațiilor de întreținere, educare și instruire a copilului.

67. Mai mult, reclamanta a indicat expres că obiectul prezentei cauze nu îl constituie stabilirea circumstanțelor producerii accidentului ori a vinovăției pentru producerea acestuia, susținând că aceste aspecte ar fi fost pe deplin elucidate în procesul contravențional. Această poziție confirmă că reclamanta a limitat cadrul procesual la răspunderea pârâtului pentru propria contravenție și la cuantumul prejudiciului pretins, fără a pune în discuție condițiile speciale ale răspunderii pentru prejudiciul cauzat de minor.

68. Judecătorul nu poate modifica din oficiu temeiul de fapt al acțiunii și nici nu poate extinde cadrul procesual asupra unor raporturi juridice care nu au fost deduse judecății în modul prevăzut de lege. Instanța este ținută de obiectul acțiunii, de persoana împotriva căreia aceasta este formulată și de circumstanțele de fapt invocate de reclamantă în susținerea pretențiilor sale.

69. Desigur, instanța nu este ținută de calificarea juridică dată de parte și poate aplica norma de drept corespunzătoare circumstanțelor stabilite. Totuși, această prerogativă nu permite instanței să schimbe temeiul de drept al acțiunii, să introducă din oficiu în litigiu o altă persoană ori să examineze o altă modalitate de angajare a

răspunderii civile decât cea rezultată din pretențiile și argumentele formulate de reclamantă.

70. În prezenta cauză, aplicarea art. 2009 din Codul civil ar presupune examinarea unor elemente distincte de cele puse în discuție prin acțiune, și anume existența faptei ilicite a minorului, vinovăția minorului, raportul de cauzalitate dintre fapta minorului și prejudiciu, existența sau inexistența bunurilor ori veniturilor suficiente ale minorului, precum și caracterul corespunzător sau necorespunzător al supravegherii exercitate de părinți. Aceste aspecte nu au format obiectul acțiunii în forma în care a fost dedusă judecății.

71. În plus, minorul *****, deși este persoana care ar fi condus trotineta implicată în coliziune, nu are calitatea de pârât în prezenta cauză. În aceste condiții, instanța nu poate stabili, pe cale incidentală și cu efecte patrimoniale, răspunderea civilă personală a minorului ori lipsa mijloacelor acestuia pentru repararea prejudiciului, în lipsa chemării sale în judecată în condițiile legii.

72. Prin urmare, nu poate fi primită susținerea reclamantei potrivit căreia hotărârea contravențională prin care Ion DULAP a fost sancționat pentru neîndeplinirea obligațiilor părintești ar fi suficientă pentru admiterea acțiunii civile. Hotărârea contravențională confirmă existența faptei contravenționale și vinovăția pârâtului pentru acea faptă, însă nu stabilește automat că pârâtul este autorul prejudiciului material cauzat automobilului reclamantei și nici nu substituie condițiile speciale ale răspunderii pentru prejudiciul cauzat de minor.

73. Judecătorul mai reține că art. 45 din Codul contravențional recunoaște persoanei lezate dreptul de a solicita repararea prejudiciului cauzat prin contravenție. Totuși, acest drept se exercită potrivit legislației procedurale civile și nu scutește reclamantul de obligația de a demonstra condițiile răspunderii civile aplicabile persoanei chemate în judecată. Prin urmare, simpla invocare a art. 45 din Codul contravențional nu transformă orice hotărâre de sancționare contravențională într-un titlu suficient pentru repararea prejudiciului în proces civil.

74. În speță, judecătorul constată că reclamanta a demonstrat existența unui prejudiciu material produs automobilului său și existența unei hotărâri contravenționale prin care pârâtul a fost sancționat pentru neîndeplinirea obligațiilor părintești. Totuși, reclamanta nu a demonstrat că prejudiciul material a fost consecința directă a faptei contravenționale imputate pârâtului și nici nu a construit acțiunea pe mecanismul legal special al răspunderii pentru prejudiciul cauzat de minorul între 14 și 18 ani.

75. În aceste condiții, lipsa raportului de cauzalitate directă dintre fapta contravențională proprie a pârâtului și prejudiciul material pretins împiedică angajarea răspunderii civile delictuale a lui Ion DULAP în temeiul art. 1998 alin. (1) din Codul civil.

76. Judecătorul subliniază că soluția de respingere a acțiunii nu echivalează cu negarea existenței prejudiciului material și nici cu excluderea, în abstract, a posibilității reclamantei de a valorifica un remediu civil corespunzător, în condițiile legii. Soluția se întemeiază exclusiv pe faptul că, în limitele prezentei cauze și ale cadrului procesual

stabilit de reclamantă, nu sunt întrunite cumulativ condițiile angajării răspunderii civile delictuale a pârâtului Ion DULAP pentru propria sa faptă contravențională.

77. În consecință, judecătorul conchide că pretenția Cristinei GOGU privind încasarea de la Ion DULAP a sumei de 15.841,50 MDL, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin contravenție, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

D. Cu privire la cheltuielile de judecată

78. Soluționând pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată, judecătorul pornește de la regula prevăzută de art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căreia cheltuielile de judecată se compensează, la cerere, părții care a avut câștig de cauză, de către partea care a pierdut procesul.

79. În prezenta cauză, reclamanta a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de timbru în mărime de 200 MDL și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 8.000 MDL.

80. Având în vedere că pretenția principală privind repararea prejudiciului material se respinge ca neîntemeiată, reclamanta nu poate fi considerată parte care a avut câștig de cauză. În aceste condiții, nu există temei pentru obligarea pârâtului la compensarea cheltuielilor de judecată suportate de reclamantă.

81. Prin urmare, pretenția accesorie privind compensarea cheltuielilor de judecată urmează a fi respinsă.

În conformitate cu prevederile articolelor 236, 238–241, 255, 276^2-276^4 din Codul de procedură civilă, judecătorul,-

h o t ă r ă ș t e :

Cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de Cristina GOGU împotriva lui Ion DULAP, intervenienți accesorii Ana ALEXEI, ***** și Iurie GÎNJU privind încasarea sumei de 15.841,50 MDL, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin contravenție, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, ***se respinge ca neîntemeiată***.

Se explică participanților la proces că instanța va întocmi hotărârea integrală în cazul în care, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, aceștia vor solicita în mod expres acest lucru sau dacă, în același termen, va fi depusă cerere de apel.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Cererea de apel se depune la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Judecătorul,
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

Ion BOCAN